Milieu advies Raad

Mortsel

Jaarverslag 2011

Milieu Adviesraad Mortsel
p/a Technische dienst, Liersesteenweg 1, B-2640 Mortsel
tel: 03-444 18 43 fax: 03-444 18 39
Email: info@milieuraadmortsel.be http://www.milieuraadmortsel.be

wettelijk depot: D/2012/10.332/1

1. Inhoud

1. Inhoud 3
2. Inleiding 4
3. Algemeen 4
4. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt 5
   a. De statuten: 5
   b. Afsprakennota: 5
   c. Huishoudelijk reglement: 5
5. Samenstelling en aanwezigheden in 2011 6
   a. Lidmaatschap van de milieuraad: 6
   b. Aanwezigheden in 2011: 6
   c. Bestuur van de milieuraad in 2011: 6
   d. Ledenaantallen 2011 -2012: 7
   e. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties: 8
   f. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad: 8
   g. Vorming van de leden: 8
6. Financieel verslag 2011 9
   a. Algemeen: 9
   b. Overzicht van alle bewegingen: 9
   c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven werkingsmiddelen: 9
   d. Verloop middelen milieuraad: 10
   e. Bespreking: 10
   f. Middelen voor het project “Op [de] weg”: 10
7. Werkingsmiddelen 11
   a. Financiële middelen: 11
   b. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur: 11
   c. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad: 11
8. Overzicht van de vergaderingen in 2011 12
   a. Algemeen: 12
   b. Themavergaderingen: 12
   c. De belangrijkste agendapunten en activiteiten in 2011: 13
9. Overzicht van de uitgebrachte adviezen 14
   a. Algemeen: 14
   b. Adviesvragen, -termijnen en tijdstip van het gevolg door het stadsbestuur: 15
10. Externe communicatie 16
   a. website www.milieuraadmortsel.be: 16
   b. Website www.milieuraad.be: 17
   c. Publicaties in de pers: 17
   d. Publicaties in Mortsel Info: 17
   e. Informatiepunt en tentoonstellingsstand: 18
11. Sensibilisatieacties en andere initiatieven 18
   a. Acties 18
      1. Stookolietanks: 18
      2. Behaag Mortsel: 19
      3. Kippenactie: 20
      4. Asbest: 20
      5. Actie ongeadresseerd reclamedrukwerk: 20
   b. Andere initiatieven: 20
      1. Regio-milieuraad: 20
      2. Energiemeters: 20
      3. Fiets- en wandelroutes: 20
12. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen 21
   a. Burenraad Agfa-Gevaert: 21
   b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen: 21
   c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening: 21
   d. Verenigingenplatform Culturele Raad Mortsel en Overlegorgaan adviesraden Mortsel: 21
   e. Adviesraad Wonen Mortsel: 21
13. Zelfevaluatie op basis van een enquête 22
14. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad 24
15. Bijlagen: 26
   a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad 26
   b. Bijlage 2: detail inkomsten en uitgaven project “Op [de] weg!” 27

2. Inleiding

De Mortselse Milieu Adviesraad bestaat uit een groep inwoners die op totaal vrijwillige basis maandelijks samenkomen om te discussiëren over lokale milieuthema's.

De leden van de milieuraad zijn enthousiaste, hard werkende mensen, vanuit verschillende achtergronden, elk met hun eigen expertise die veel en waardevol werk verrichten. Hierbij spelen partijpolitieke of persoonlijke belangen geen rol. Een kritische, innoverende en opbouwende kijk op het Mortselse milieubeleid is een kenmerk van een goed functionerende milieuraad.

De leden van de milieuraad oordelen op basis van hun persoonlijke kennis:
- De ervaringen uit hun thuissituatie
- De waarnemingen die ze in hun buurt maken, 24 uur op 24
- De contacten die ze onderhouden met de bevolking en professionelen
- Ervaringen uit hun werksituatie of vrijetijdsbesteding

De leden van de milieuraad hebben een grote portie engagement. Op maandelijkse basis vergaderen ze onbaatzuchtig en zonder enige vergoeding rond milieuthema's. De gemeenschappelijke ambitie is mee te werken aan een betere en aangename leefomgeving in de stad.

De leden van de milieuraad vormen ook een niet te onderschatten communicatiekanaal naar de bevolking toe:
- De milieuraad informeert de bevolking én wordt door hen geïnformeerd
- De milieuraad sensibiliseert

De milieuraad organiseert ook diverse initiatieven waardoor brede lagen van de bevolking laagdrempelig in contact gebracht worden met deelaspecten van het milieubeleid.

De milieuraad geeft zonder twijfel een belangrijke meerwaarde aan het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid. Ze werkt op een kritische maar opbouwende wijze mee om de inhoudelijke kwaliteit van het gevoerde beleid verbeteren.

3. Algemeen

De samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 legt aan de milieuraad op om een jaarverslag op te stellen waarin minimum volgende punten belicht worden:
- opsomming van bestaande reglementen met betrekking tot de oprichting en werking van de milieuraad
- samenstelling (namen, vertegenwoordigers van doelgroepen/burgers, stemgerechtigd/niet-stemgerechtigd, vaste waarnemers, functie binnen de milieuraad)
- financiële, logistieke, informatieve en educatieve ondersteuning door de gemeente
- schematisch overzicht van de data van de vergaderingen en de belangrijkste agendapunten
- een schematisch overzicht van alle uitgebrachte adviezen: onderwerpen en aard, gevolgen, respons van de gemeente
- andere activiteiten (vb. gevoerde sensibiliseringsacties, educatieprojecten)
- globale zelfevaluatie van de werking van de milieuraad

Dit jaarverslag schetst bondig de werking van de Mortselse Milieu Advies Raad gedurende 2011, met waar nodig de evoluties voor 2012.

4. Bestuurlijk kader waarbinnen de milieuraad werkt

a. De statuten:

De statuten van de Milieu Advies Raad werden vastgelegd tijdens de zitting van de gemeenteraad van 29 juni 1992.

De statuten werden in 1999 aangepast om autonoom (en dus flexibel) over de werkingsmiddelen te kunnen beschikken (beslissing gemeenteraad 14/12/1999).

Op 8 mei 2003 werden de statuten nogmaals aangepast. Deze aanpassing werd gevraagd door de stad Mortsel, als gevolg van de evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001.
Er werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om, naast de opgelegde wijzigingen, de overige bepalingen van de statuten ook volledig af te stemmen op de tekst van het convenant.

b. Afsprakennota:

De evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst voorzag ook het opstellen van een "afsprakennota tussen het stadsbestuur en de milieuraad".
Deze nota werd goedgekeurd door de gemeenteraad op 30 september 2003.

c. Huishoudelijk reglement:

Een huishoudelijk reglement regelt de dagdagelijkse werking van de milieuraad.

5. Samenstelling en aanwezigheden in 2011

a. Lidmaatschap van de milieuraad:

De statuten van de milieuraad leggen volgende voorwaarden op aan het lidmaatschap:

- Elke Mortselse burger kan lid van de milieuraad worden door aan 50 % van de vergaderingen deel te nemen.
- Om stemgerechtigd te zijn, mag men geen politiek mandaat uitoefenen of tewerkgesteld zijn als stedelijk ambtenaar.

b. Aanwezigheden in 2011:

(alle personen die slechts één maal aanwezig waren werden niet vermeld)

naam	status		aanwezigheid 2011									
	2011	2012	%	20/01	10/02	03/03	07/04	05/05	08/09	13/10	10/11	08/12
Mertens Erik	NL	NL	100%	A	A	A	A	A	A	A	A	A
Hateau Roland	SL	SL	89%	A	A	A	A	A	A	A		A
Tobback Marc	SL	SL	89%	A	A	A	A	A	A	A	A	V
Creemers Annemie	DN	SL	78%	A	A	A	V	A	A	A	A	
Desmyter Jan	SL	SL	78%	A	V	A	A	A	A	A	V	A
Lambert Griet	DN	SL	78%	A	A	A		A	A		A	A
De Schepper Guido	SL	SL	67%	A	A	A		A	V		A	A
Berghmans Hugo	SL	DN	44%	A	A	A						A
Cuypers Koen	SL	DN	44%		A			A	A		A	
Iven Ivo	DN	DN	44%	A	A	A		A				
Lauwers Charles	DN	DN	44%	A		A					A	A
Van Hove Arnold		DN	44%		A					A	A	A
Derkinderen Marie		DN	44%						A	A	A	A
De Laet Marina	SL	DN	33%	A	A	V			A			
Joris Yves	DN	DN	33%		A				A		A	
Boudewijns Raymond		DN	33%		A				A			A
D'Hulster Steve	DN	DN	22%			A				A		
Rombout Erik		DN	22%		A					A		
onbekend 1		DN	22%		A						A	
Heylen Eddy		DN	22%			A	A					
Schramme Filip		DN	22%							A	A	
Van den Heuvel Ann		DN	22%							A	A	
Adams Jan		DN	22%								A	A
Heiler Walter	SL		0%									

(legende: SL = stemgerechtigd lid; NL = niet stemgerechtigd lid; DN = deelnemer; A = aanwezig; V = verontschuldigd)

c. Bestuur van de milieuraad in 2011:

Voorzitter: Jan Desmyter
Secretaris: Marc Tobback
Milieu-ambtenaar: Erik Mertens

Dagelijks bestuur: Annemie Creemers
Jan Desmyter
Aagje Gerardyn
Ivo Iven
Erik Mertens
Marc Tobback

d. Ledenaantallen 2011 -2012:

De milieuraad bestond in 2011 uit 8 stemgerechtigde leden.

Rekening houdend met de aanwezigheden in 2011, zal de Milieu Advies Raad voor werkjaar 2012 bestaan uit 7 leden, waarvan 6 stemgerechtigd zijn. Het ledenaantal blijft stabiel op het laagste aantal ooit.

Eén stemgerechtigd lid is niet meer komen opdagen in 2011.
Drie personen zijn niet meer stemgerechtigd omdat ze niet voldoende aanwezig waren.
Twee deelnemers van 2011 zullen in 2012 stemgerechtigd zijn (zij waren voorheen al wel lid geweest van de milieuraad, maar waren in 2010 op onvoldoende vergaderingen aanwezig).
Vier stemgerechtigde leden blijven stemgerechtigd.

De schepen bevoegd voor milieu (Steve D'Hultster) nam deel aan 2 van de 9 vergaderingen.

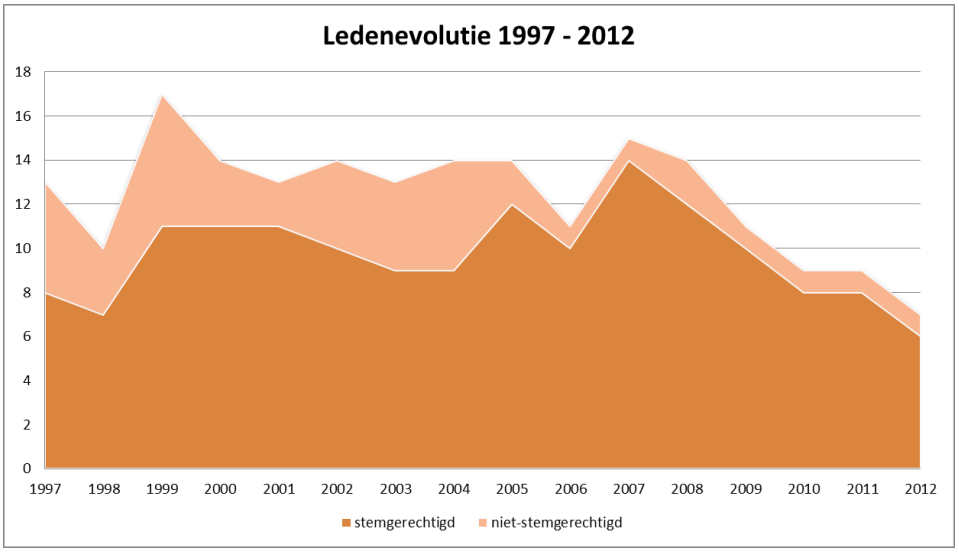
De milieuambtenaar (Erik Mertens) nam deel aan alle vergaderingen in 2011. Hij is niet-stemgerechtigd lid omdat hij verbonden is aan het stadsbestuur.

De duurzaamheidambtenaar (Aagje Geerardyn) heeft aan geen enkele vergadering deelgenomen, maar haar aanwezigheid was niet expliciet vereist, gezien de onderwerpen die aan bod kwamen.

Voor activiteiten buiten de vergaderkalender van de milieuraad konden we steeds rekenen op de medewerking van de leden én andere vrijwilligers. Dit stelde ons in staat om initiatieven zoals de behaag-actie en de kippenactie tot een goed einde te brengen.

Overzicht ledenevolutie:

jaar	Aantal leden				
	stemgerechtigd		niet-stemgerechtigd		totaal
1997	8	(61 %)	5	(39 %)	13
1998	7	(70 %)	3	(30 %)	10
1999	11	(65 %)	6	(35 %)	17
2000	11	(79 %)	3	(21 %)	14
2001	11	(85 %)	2	(15 %)	13
2002	10	(71 %)	4	(29 %)	14
2003	9	(71 %)	4	(29 %)	13
2004	9	(64 %)	5	(36 %)	14
2005	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2006	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2007	14	(93 %)	1	(7 %)	15
2008	12	(86 %)	2	(14 %)	14
2009	10	(91 %)	1	(9 %)	11
2010	8	(89 %)	1	(11 %)	9
2011	8	(89 %)	1	(11 %)	9
2012	6	(86 %)	1	(14 %)	7

e. Vertegenwoordiging van de diverse instanties en organisaties:

De samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 stelt dat volgende instanties en/of organisaties uitgenodigd moeten worden op de milieuraad:
- milieu- en natuurverenigingen
- jachtverenigingen
- onderwijsinstellingen
- sociaal-culturele organisaties en vormingsorganisaties
- beroepsgroepen en/of –organisaties

Bovendien vraagt men dat minstens een derde van de milieuraad bestaat uit leden van een milieu- en natuurvereniging.

In Mortsel kennen we één officiële milieuvereniging (Natuurpunt "Land van Reyen") waarvan de deelorganisaties 'kern Mortsel' deel van uitmaakt.
Mortsel beschikt eveneens over een actiegroep die specifiek werkt rond de bescherming van het Bessem gebied op de grens tussen Boechout en Mortsel. Het Bessem comité werkt samen met Natuurpunt in de werkgroep "Koude Beek".
De lokale VELT-afdeling is een socioculturele vereniging die een ecologische leefwijze concreet gestalte wil geven.
Zeer recent heeft zich ook een lokale afdeling van de Transitie-beweging zich aangemeld.
Er is eveneens een werkgroep die aan milieueducatie doet op fort 4.
Minimum 3 van de 8 leden waren in 2011 lid van een van deze groeperingen.

De andere opgesomde instanties en/of organisaties werden in het verleden reeds enkele malen benaderd, doch enkel Agfa-Gevaert heeft een afgevaardigde gezonden.

Geen enkele Mortselse politieke partij heeft een vertegenwoordiger in de raad.

Schepen Steve d'Hulster die o.a. bevoegd is voor milieu, mobiliteit, ruimtelijke ordening en openbare werken was in 2011 op 2 van de 9 vergaderingen aanwezig.
Schepen Jespers, die ook bevoegd is voor ruimtelijke ordening, mobiliteit en openbare werken, was in 2011 niet aanwezig. Zijn bevoegdheden waren het onderwerp van bepaalde vergaderingen van de milieuraad omdat ze een belangrijke milieu-impact hebben.

f. Evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in milieuraad:

In principe dient de milieuraad te voldoen aan de 1/3e-regel zoals wettelijk voorgeschreven (wet 20/08/1998 - art. 120bis gemeentewet). Ook de samenwerkingsovereenkomst Vlaams Gewest – gemeenten "Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling" van december 2001 legt de 1/3e-regel op. Volgens de gemeentewet kan er aan het stadsbestuur een gemotiveerde aanvraag tot afwijking aangevraagd worden.

In 2011 voldoet de samenstelling van de milieuraad niet aan de norm: slechts 1 van de 8 stemgerechtigde leden is vrouw.
Voor werkjaar 2012 zal de samenstelling wel aan de norm voldoen: 2 van de 6 stemgerechtigde leden zijn vrouw.

De Mortselse milieuraad heeft een "open" structuur: iedereen kan de vergaderingen bijwonen en lidmaatschap hangt enkel af van een vrijwillige aanwezigheid van belangstellenden in de vergaderingen. Daardoor is de verhouding tussen beide geslachten niet te sturen.

g. Vorming van de leden:

Er zijn geen specifieke vormingen geweest in 2011.

6. Financieel verslag 2011

a. Algemeen:

Sinds 2000 beheert de milieuraad zelf zijn middelen via een eigen bankrekening (statuutwijziging, goedgekeurd in de gemeenteraad van 14 december 1999). Dit laat toe uitgaven soepel te plannen. Indien er minder uitgaven zijn dan voorzien in het budget, zullen de resterende middelen toegevoegd worden aan deze van het volgende jaar.

De bankrekening wordt ook gebruikt als wachtrekening om gelden te ontvangen van acties (zoals de acties "Behaag Mortsel" en de verkoop van kippen).

Een tweede rekening bevat de middelen die ter beschikking gesteld zijn door het Fonds Dominique De Graeve (Koning Boudewijnstichting).

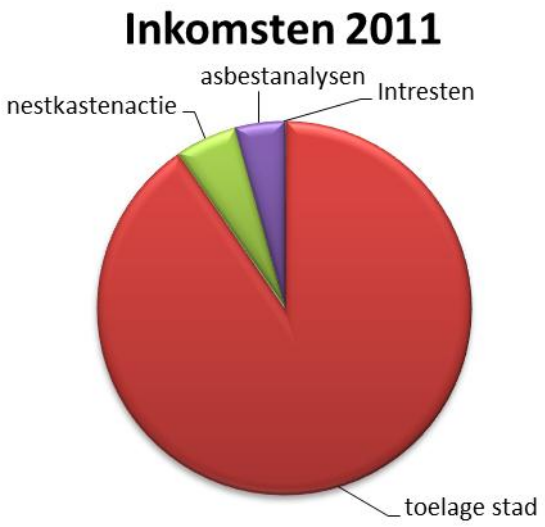
b. Overzicht van alle bewegingen:

Een gedetailleerd overzicht van alle bewegingen i.v.m de werking van de milieuraad is beschikbaar in bijlage 1.

Het overzicht van de uitgaven voor het project “Op [de] weg” zijn weergegeven in bijlage 2.

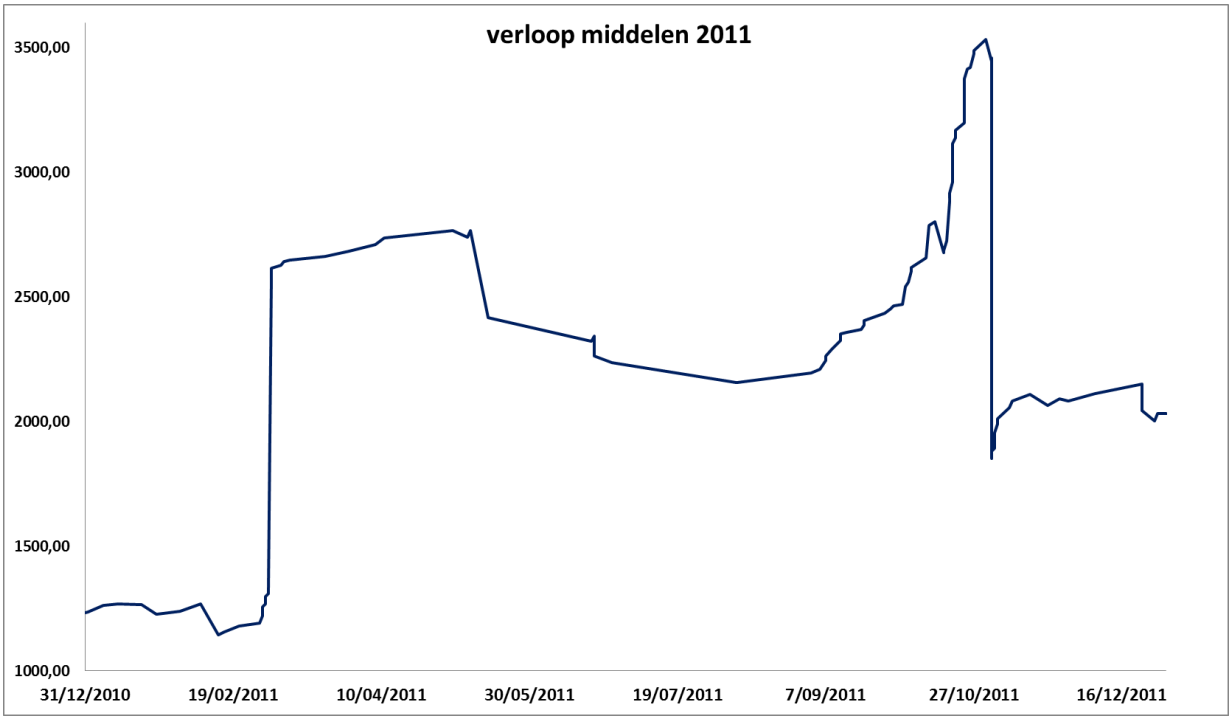
c. Samenvatting van de inkomsten en uitgaven werkingsmiddelen:

		Bedrag
Inkomsten:		
	Intresten :	1,50
	Werkingsmiddelen stad :	1240,00
Uitgaven:		
Acties :		
	asbest (analysen)	57,80
	behaagactie	-8,50
	kippenactie	-24,56
	nestkastenactie	73,50
Werkingskosten :		
	bureelkosten	-171,17
	sensibilisatie	-345,42
	website	-26,24
	SALDO:	***796,91***

d. Verloop middelen milieuraad:

e. Bespreking:

2011 werd ingezet met een overschot van 1233,70 € uit 2010.
De milieuraad heeft op de uitstaande sommen in 2010 ook nog 1,50 € intresten ontvangen.

De werkingsmiddelen van de stad (1240,00 €) werden dit jaar reeds begin maart op de rekening van de milieuraad gestort.

In 2011 heeft de milieuraad 796,91€ minder uitgegeven dan dat er inkomsten waren.
Dit overschot kan verklaard worden door:

- Minder uitgaven.
- Verkoop van nestkasten uit stock.
- Nog niet gefactureerde asbestanalysen.

Werkjaar 2011 werd afgesloten met een spaarpotje van 2030,61€.
Dit bedrag is noodzakelijk om:

- de uitgaven te dekken tot de subsidie van 2012 uitbetaald wordt.
- nieuwe sensibilisatieprojecten uit te werken.

De grootste uitgaven in 2011 vormden de kosten verbonden aan de verschillende sensibilisatie-initiatieven (open milieuraden).

f. Middelen voor het project “Op [de] weg”:

De middelen voor het project “Op [de] weg” zijn door de Koning Boudewijnstichting gegeven om het project uit te voeren, en kunnen dus door de milieuraad niet aangewend worden voor andere doeleinden.

In 2010 werd er gestart met 277,61 overschot uit 2010.

Op dit kapitaal hebben we 0,09 € intresten voor 2010 ontvangen.

Er werden in 2011 geen uitgaven meer gedaan voor dit project.

Er is dus nog 277,79 € ter beschikking voor ondersteuning van initiatieven die zich in de dagelijkse praktijk bezighouden met de inrichting, het onderhoud en de werking van veiligheidszones in de schoolbuurten (doelstelling Fonds Dominique de Graeve).

Er is gedurende de voorgaande jaren op regelmatige aan de stad Mortsel gevraagd of ze een bestemming heeft voor dit restbedrag dat kan kaderen in de doelstelling van het project, doch hierop is nooit een concrete vraag naar steun op gevolgd. Het lijkt daarom aangewezen om dit bedrag terug te storten aan het Fonds Dominique de Graeve zodat dit slapende project netjes afgesloten kan worden.

7. Werkingsmiddelen

a. Financiële middelen:

In 2011 stelde het stadsbestuur een budget van 1240 € ter beschikking van de Milieu Advies Raad.

Sinds november 2004 zijn de middelen die ter beschikking gesteld zijn door het Fonds Dominique De Graeve op een aparte rekening geplaatst. Dit maakt een eenvoudige splitsing mogelijk tussen de middelen van de stad en de middelen van het fonds dat we ter beschikking hebben voor de uitvoering van het project "Op [de] Weg!". Deze laatste fondsen horen niet toe aan de stad Mortsel en mogen niet gebruikt worden voor andere projecten van de milieuraad.

De milieuraad beschikte in 2011 ook over een financiële reserve afkomstig van overschotten uit vorige jaren.

b. Logistieke ondersteuning door het stadsbestuur:

Van de stad ontvangt de milieuraad o.a. volgende ondersteuning:
- Het stadsbestuur staat in voor de verzending van de briefwisseling van de milieuraad.
- Het stadsbestuur staat in voor de verzekering ‘ongevallen’ en ‘burgerlijke aansprakelijkheid’ voor de medewerkers aan milieuraad-activiteiten zoals ‘behaagactie’, ‘dag van het park’, …
- De milieuraad kan gebruik maken van de fotokopieerapparatuur (voor kleine oplagen drukwerk).
- De milieuraad kan gratis beschikken over vergaderlokalen en uitrusting voor informatie- en sensibilisatievergaderingen.
- Het stadsbestuur stelt gratis webruimte ter beschikking voor de website van de adviesraad.
- Het stadsbestuur levert logistieke steun voor het organiseren van de behaag- en de nestkastenactie. (o.a. vervoer, werkruimte, goederenontvangst, kantoorbenodigdheden).
- Het stadsbestuur heeft informele steun geleverd voor het collectieve tanksaneringsproject.
- Het stadsbestuur stelt ruimte ter beschikking in het stedelijke informatieblad. Zie: externe communicatie - publicatie in "Mortsel Info"

c. Informatieve en educatieve ondersteuning van de milieuraad:

Het stadsbestuur bezorgt de milieuraad de informatiebrochures die haar toegezonden worden door verschillende instanties.

De bezorging van de agenda en de verslagen van de gemeenteraad verliep in 2011 correct.

8. Overzicht van de vergaderingen in 2011

a. Algemeen:

De vergaderingen van de Milieu Advies Raad staan open voor alle belangstellenden. Iedereen heeft er spreekrecht.

De milieuraad vergadert op vaste data:
- 2e donderdag van de maand: milieuraad (wordt verschoven indien deze samenvalt met een gemeenteraadscommissie)
- 4e maandag van de maand: vergadering dagelijks bestuur - deze vergadering vervalt meestal omdat er via e-mail overlegd wordt.
- tijdens de maanden juli en augustus is er geen vergadering van de milieuraad
- indien de vergaderdata samenvallen met (school)vakantiedagen, dan worden deze verschoven

In 2011 werden er 9 vergaderingen van de milieuraad gehouden.

Het aantal deelnemers aan de vergaderingen van de milieuraad bleef stabiel. Gemiddeld waren er 14 personen aanwezig (minimum: 6; maximum: 25; mediaan: 14).

Gemiddeld 55 % van de stemgerechtigde leden waren aanwezig op de vergadering.

Het aantal deelnemers op de vergaderingen is in volgende tabel in detail opgegeven:

werkjaar	aantal vergaderingen	gemiddeld aantal deelnemers
1996	10	18
1997	9	12
1998	10	15
1999	11	16
2000	9	17
2001	10	18
2002	10	14
2003	10	12
2004	10	12
2005	11	12
2006	10	15
2007	10	12
2008	10	12
2009	11	12
2010	10	17
2011	9	14

Het dagelijkse bestuur van de milieuraad had regelmatig informele (via e-mail en telefoon) besprekingen ter voorbereiding van de open vergaderingen van de milieuraad.

b. Themavergaderingen:

10 februari 2011: "Integraal waterbeheer en biodiversiteit in het buitengebied en in de stad: patronen en processen. Een pleidooi voor blauwgroene netwerken, houdbare gradiënten en ecologische groenbeheer"

- Erik Rombaut (docent ecologie en milieukunde aan het Hoger Architectuurinstituut Sint-Lucas te Gent en Brussel) verzorgde (ook nu weer) erg duidelijke, boeiende en inspirerende lezing
- In deze tweede lezing werd uitgegaan van ecologische condities. Die kunnen dominant zijn (lawaai, vuil, onrust, zout, etc.) en leveren daardoor weinig biodiversiteit op. Ondergeschikte ecologische condities zijn voor vele inlandse planten en dieren noodzakelijk (stil, schoon, rust, zoet, etc.).
- Zowel in een landelijke open ruimte als in een stedelijke omgeving levert een goed doordachte inrichting groeiplaatsen op voor talrijke soorten. Als het beheer vervolgens op een correcte, ecologische manier wordt uitgevoerd is dat een garantie voor behoud en herstel van streekeigen biodiversiteit.
- Ten slotte werd een pleidooi gehouden voor het ontwerpen van zo veel mogelijk verbindingen tussen groengebieden en zo weinig mogelijk scheiding via het ontwerpen van blauwgroene netwerken, ook doorheen stedelijke gebieden. Want ecologische wetmatigheden gelden overal: in het buitengebied maar ook in de stad.

13 oktober 2011: "Naar een cradle to cradle woonwijk: aandacht voor duurzame materialen en het voorkomen van afval"

- door Erik Rombaut (docent ecologie en milieukunde aan het Hoger Architectuurinstituut Sint-Lucas te Gent en Brussel)
- Duurzaam bouwen en ecologische stedenbouw zijn vaak nogal eng geconcentreerd op energiezuinig bouwen. Aan het materialen gebruik wordt vaak heel weinig aandacht besteed.
- Nochtans is de invloed van de gebruikte materialen op het milieu en op de gezondheid erg groot. Dat wordt in deze lezing aangetoond.
- Er wordt aangegeven welke materialen de voorkeur verdienen, op basis van levenscyclus analyses.
- Er gaat veel aandacht naar cradle to cradle bouwen (bouwen zonder afval).

Beide themavergaderingen konden rekenen op een geïnteresseerd publiek.

c. De belangrijkste agendapunten en activiteiten in 2011:

20 januari 2011:

- Voorstelling jaarverslag 2010
- Verkiezing nieuw bestuur milieuraad
- Mogelijke nieuwe initiatieven voor 2011
- Bespreking voorontwerp RUP Fort 4

10 februari 2011:

- Open milieuraad – "Duurzame stedenbouw en ruimtelijke ordening Deel 2: Integraal waterbeheer en biodiversiteit in het buitengebied en in de stad: patronen en processen.
  Een pleidooi voor blauwgroene netwerken, houdbare gradiënten en ecologische groenbeheer."

3 maart 2011:

- Ontwerp advies RUP Ter Linden

7 april 2011:

- Advies RUP Ter Linden

5 mei 2011:

- Advies milieujaarplan 2011 (rapportering 2010)
- Advies milieubarometer 2010
- Biodiversiteitscharter - lokaal Actieplan 2011-2012
- Asbesthouden steenpuin gebruik bij werken stadsplein
- Ruimtelijke ordening: overzicht nieuwe projecten, vellen van markante bomen, …

9 juni 2011:

- Milieuraad op de fiets – verkenning Koude Beek

18 juni 2011:

- Bezoek aan de ISVAG-verbrandingsoven

8 september 2011:

- Advies RUP Cantecroy
- Streefbeeldstudie R11bis

13 oktober 2011:

- Open milieuraad – "Naar een cradle to cradle woonwijk: aandacht voor duurzame materialen en het voorkomen van afval"

10 november 2011:

- Advies voorstel begroting 2012 – gedeelte milieu
- Voorstelling Transitiebeweging
- R11bis

8 december 2011:

- Advies R11bis
- Advies aanpassing gemeentelijk subsidiereglement REG
- Advies projectaanvraag Savelkoul (realiseren park op plaats stapelplaats gemeentewerf)

9. Overzicht van de uitgebrachte adviezen

a. Algemeen:

In 2011 werden er 9 adviezen uitgebracht. Hiervan bracht de milieuraad er 2 uit op eigen initiatief.

Het College van Burgemeester en Schepenen heeft de milieuraad 7 maal om advies gevraagd, waarvan 2 niet decretaal verplicht zijn.
Er waren geen spontane vragen tot advies van het stadsbestuur.

Volgens de statuten mag de milieuraad rekenen op een responstijd door het stadsbestuur van 3 maanden.

Volgende adviezen werden overgemaakt aan het gemeentebestuur:

Datum advies	Omschrijving advies	Gevolg bestuur (responstijd)
10/2/2011	**voorontwerp RUP Fort 4:** De milieuraad heeft een gemotiveerd advies uitgebracht over RUP Fort 4 in het kader van het openbaar onderzoek rond dit plan. In het collegebesluit van 21/12/2009 deelt het stadsbestuur mee dat een dergelijke advies behandeld zal worden in kader van het decretaal voorziene openbaar onderzoek. De milieuraad wordt dus niet in kennis gesteld van het gevolg dat het stadsbestuur aan dit advies gegeven heeft.	Niet van toepassing
7/4/2011	**RUP Ter Linden:** De milieuraad heeft een gemotiveerd advies uitgebracht over RUP Ter Linden in het kader van het openbaar onderzoek rond dit plan. In het collegebesluit van 21/12/2009 deelt het stadsbestuur mee dat een dergelijke advies behandeld zal worden in kader van het decretaal voorziene openbaar onderzoek. De milieuraad wordt dus niet in kennis gesteld van het gevolg dat het stadsbestuur aan dit advies gegeven heeft.	Niet van toepassing
5/5/2011	**milieujaarverslag 2010:** De milieuraad neemt kennis van milieujaarverslag 2010.	Achterstallig >240 dagen
5/5/2011	**milieubarometer 2010:** De milieuraad neemt kennis van de milieubarometer 2010.	Achterstallig >240 dagen
9/9/2011	**RUP Cantecroy:** De milieuraad heeft een gemotiveerd advies uitgebracht over RUP Cantecroy in het kader van het openbaar onderzoek rond dit plan. In het collegebesluit van 21/12/2009 deelt het stadsbestuur mee dat een dergelijke advies behandeld zal worden in kader van het decretaal voorziene openbaar onderzoek. De milieuraad wordt dus niet in kennis gesteld van het gevolg dat het stadsbestuur aan dit advies gegeven heeft	Niet van toepassing
10/11/2010	**begroting milieu 2012 – gedeelte "milieu":** Het ontwerp begroting 2012- gedeelte milieu wijkt nauwelijks af van de begrotingen van vorige jaren. De milieuraad heeft daarom unaniem een gunstig advies aan het ontwerp gegeven.	openstaand
8/12/2011	**subsidieaanvraag Park Savelkoul** De stad Mortsel wenst de herinrichting van de plantenbank park Savelkoul tot parkgebied te laten subsidiëren door het Vlaams gewest. De milieuraad adviseert deze subsidieaanvraag gunstig	openstaand
8/12/2011	**sanpassing subsidie REG** Het stadsbestuur webst de voorwaarden voor de subsidie dakisolatie en de subsidie hoogrendementsbeglazing aan te passen, de subsidie zonneboiler te behouden en de subsidie fotovoltaïsche zonnepanelen af te schaffen. De milieuraad adviseert deze subsidiewijziging gunstig mits voorwaarden..	openstaand
8/12/2011	**R11bis** De milieuraad adviseert het project R11bis door Mortsel ongunstig wegens zijn impact oplokale luchtkwaliteit, de aantasting natuurwaarde en open ruimte en het gebrek aan garanties voor oplossing van het mobiliteitsprobleem .	openstaand

Alle adviezen werden in consensus door de leden van de milieuraad uitgebracht.

b. Adviesvragen, -termijnen en tijdstip van het gevolg door het stadsbestuur:

Het stadsbestuur vroeg enkel nog advies over de verplichte thema's. In lang vervlogen tijden werden (nagenoeg) alle milieuthema's voor advies voorgelegd.

Voor de stedenbouwkundige dossiers is er dankzij het nieuwe protocol (19 april 2010) een betere informatiedoorstroming naar de adviesraden.

De Milieu Advies Raad werd in 2011 voor geen enkel van de 9 adviezen uit 2011 in kennis gesteld van het gevolg dat het stadsbestuur aan deze adviezen gegeven heeft.
Voor 4 adviezen loopt de toegelaten antwoordtermijn nog.

De Milieu Advies Raad is in 2011 nog voor 2 adviezen uit 2010 in kennis gesteld van het gevolg dat het stadsbestuur aan deze adviezen gaf:
- Op het advies “vermijden van lichthinder aan inkomgebouw fort 4” van 02/04/2009 kwam op 31/1/2011 een reactie van het stadsbestuur.
- Op het advies “begroting milieu 2011” van 07/10/2010 kwam op 31/1/2011 een reactie van het stadsbestuur.

Voorlopig staat de gemiddelde responstijd op 177 dagen, maar een definitief getal voor 2011 zal pas vastgesteld kunnen worden in 2012 bij het beantwoorden van de nog openstaande adviezen. Niks laat echter toe te besluiten dat de herberekening van de getallen voor 2011 een beter resultaat zullen opleveren.
We kunnen zonder schroom stellen dat het stadsbestuur de statuten van de milieuraad én de samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse overheid op dit vlak met de voeten treedt. (Ter info: minimale responstijd: 85 dagen; maximale responstijd: >240 dagen)

Werkjaar	Antwoordtijd op adviezen (dagen)
1996	186
1997	165
1998	59
1999	112
2000	92
2001	231
2002	181
2003	167
2004	121
2005	150
2006	98
2007	156
2008	159
2009	198
2010	130
2011	> 177 (*)

(*) : rekening houdend met nog ontbrekende antwoorden

10. Externe communicatie

a. website www.milieuraadmortsel.be:

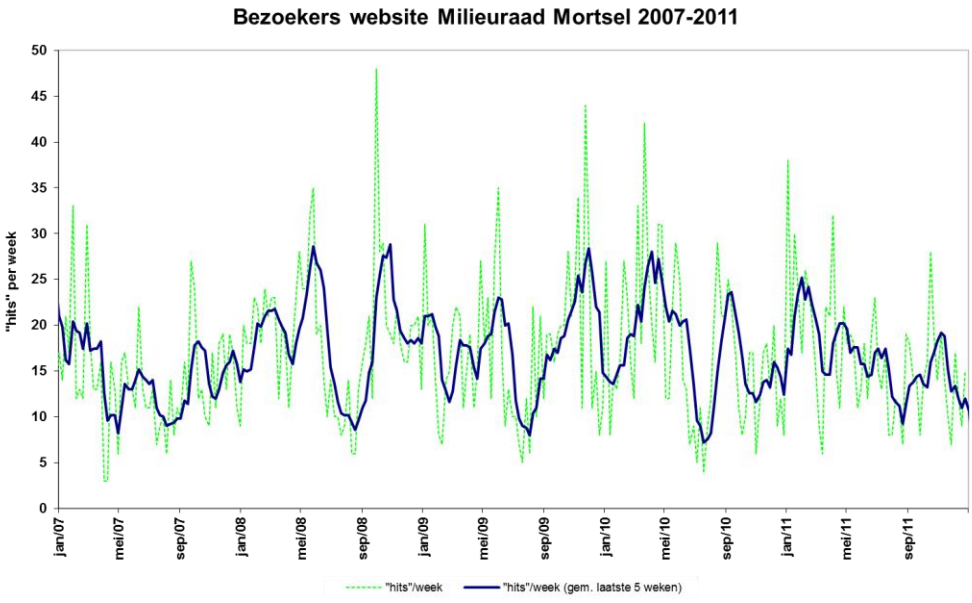
Vanaf juni 1998 beschikt de milieuraad over haar eigen website én een eigen domeinnaam: http://www.milieuraadmortsel.be (sinds 2001).

De website wordt door de milieuraad zelf beheerd en is geplaatst op de webserver van de stad Mortsel.

De website werd in 2011 dagelijks bezocht door gemiddeld 2.4 bezoekers.
In 2011 hebben we in totaal 859 unieke bezoekers gehad (4% minder dan in 2010).

Er zijn pieken in het webbezoek van zodra er heikele punten op milieuvlak zijn zoals rup Ter Linden en R11bis.

jaar	gem. hits/dag	bezoekers	cumulatief
1998	2.0	(300)	(300)
1999	3,7	1289	1.589
2000	5,2	1.899 (+47%)	3.488
2001	6,8	2.464 (+30%)	5.952
2002	7.8	2.845 (+15%)	8..797
2003	8.8	3.191 (+12%)	11.988
2004	9.1	3.324 (+4.2%)	15.312
2005	9.2	3.221 (-3.1%)	18.533
2006	5.1	1.807 (-44%)	20.340
2007	2.0	743 (-59%)	21.083
2008	2.7	970 (+31%)	22.053
2009	2.5	922 (-5%)	22.975
2010	2.5	892 (-3%)	23.867
2011	2.4	859 (-4%)	24.726

De informatie op de website wordt meerdere malen per maand geactualiseerd.
Enkele cijfers:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
aantal pagina's (% aangroei)	382	435 (+14%)	460 (+5.7%)	518 (+13%)	586 (+13%)	631 (+7.7%)	710 (+13%)	803 (+13%)	868 (+8%)	932 (+7%)
aantal afbeeldingen		260	370	406	470	475	500	517	546	564
hoeveelheid informatie (Mb) (waarvan afbeeldingen - Mb)	8.6 (4.1)	13.6 (7.5)	19.1 (9.9)	23.1 (11)	36.0 (13)	39.7 (14)	61.1 (15)	124 (16)	211 (37)	325 (40)
aantal gewijzigde bestanden (% gewijzigde bestanden)		166 (24%)	288 (35%)	156 (17%)	195 (18%)	121 (11%)	185 (15%)	208 (16%)	402 (28%)	131 (9%)

Bij de bouw van de website wordt aandacht besteed aan de toegankelijkheid voor de visueel gehandicapte internetgebruiker.

b. Website www.milieuraad.be:

Op 16 september 2003 werd de portaalsite www.milieuraad.be officieel gelanceerd. Op deze website vindt men informatie voor, van, over en door alle gemeentelijke, provinciale en gewestelijke milieuraden.

De Mortselse milieuraad heeft geen gebruik gemaakt van de faciliteit om ook op deze portaalsite een webstek te creëren. Dit zou impliceren dat er twee websites onderhouden zouden moeten worden.

Er is gekozen om op www.milieuraad.be de basisinformatie van de Mortselse milieuraad te publiceren en de bezoekers door te verwijzen naar de eigen website www.milieuraadmortsel.be.

De diensten van www.milieuraad.be worden wel gebruikt om mailings te zenden naar andere milieuraden in Vlaanderen.

c. Publicaties in de pers:

In 2011 werden geen betalende advertenties geplaatst in de lokale pers.

De milieuraad heeft in 2011 persberichten verspreid over:

- Open Milieuraad – Integraal waterbeheer en biodiversiteit in het buitengebied en in de stad: patronen en processen (18/01/2011)
- Bezoek aan de ISVAG-verbrandingsoven (8/5/2011)

Deze persberichten resulteerden regelmatig in krantenartikels, zowel in de regio-uitgaven van nationale kranten als in lokale reclamebladen.

d. Publicaties in Mortsel Info:

De duurzaamheidsambtenaar zorgt voor de publicatie van artikels in het stedelijk informatieblad.

We moeten hier echter wel rekening houden met de lange periode tussen de deadline voor de artikels en de publicatiedatum (6 weken). Dit maakt dit communicatiemiddel ongeschikt om agenda's voor vergaderingen of kort geplande activiteiten aan te kondigen.

"Mortsel Info" voldoet prima om acties zoals de tankslag of de behaagactie te ondersteunen: er moet een grote hoeveelheid informatie verspreid worden en deze kan lang op voorhand samengesteld worden.

Alle vergaderingen van de milieuraad werden in 2011 in 'Mortsel info' aangekondigd.

De acties van de milieuraad (stookolietanks, behaagactie, …) kregen traditiegetrouw steeds een ruime plaats in het blad.
Ook de themavergaderingen kregen veel aandacht.

Overzicht publicaties in "Mortsel Info" en betaalde inlassingen in de lokale pers:

Maand	Mortsel Info		Lokale pers (betaalde inlassingen)		Totaal (cm^2)
	Aankondiging vergadering (cm^2)	Informatie over acties (cm^2)	Aankondiging vergadering (cm^2)	Informatie over acties (cm^2)	
Januari	38	/	/	/	*38*
Februari	156	336	/	/	*492*
Maart	36	/	/	/	*36*
April	36	120	/	/	*156*
Mei	29	/	/	/	*29*
Juni	29	122	/	/	*151*
Juli/Augustus	/	/	/	/	/
September	36	382	/	/	*418*
Oktober	69	/	/	/	*69*
November	67	/	/	/	*67*
December	32	/	/	/	*32*
TOTAAL	***528***	***960***	***0***	***0***	

Werkjaar	Mortsel Info		Lokale pers (betaalde inlassingen)		Totaal (cm²)
	Aankondiging vergadering (cm²)	Informatie over acties (cm²)	Aankondiging vergadering (cm²)	Informatie over acties (cm²)	
2004	12	2197			*2209*
2005	209	2001	27	0	2237
2006	161	1736	36	63	1996
2007	117	1877	0	0	1994
2008	173	1733	0	0	1915
2009	326	2791	0	0	3117
2010	587	1613	0	0	2200
2011	528	960	0	0	1488

e. Informatiepunt en tentoonstellingsstand:

Wegens de geringe impact in combinatie met een hoge personeelsinzet werd in 2011 gekozen om geen informatiepunt te plaatsen op grote publieke evenementen zoals de jaarmarkt.

De tentoonstellingstand van de milieuraad is bovendien dringend aan vernieuwing toe. De stand is door de herhaalde verhuisbewegingen op de technische dienst dusdanig beschadigd geraakt dat hij onbruikbaar is geworden.

11. Sensibilisatieacties en andere initiatieven

a. Acties

1. Stookolietanks:

Met de tankslag wil de milieuraad de burgers de gelegenheid geven om op een voordelige wijze (volumevoordeel door verschillende werven gelijktijdig aan te besteden) hun oude stookolietank op een verantwoorde wijze buiten dienst te stellen.
De actie werd gelanceerd in 2004 en wordt jaarlijks herhaald om aan de vraag van de burger te kunnen voldoen.
Na een oproep in "Mortsel info" en door spontane meldingen werden opnieuw 26 tanks bijeengebracht die eind juni 2011 opgeruimd werden. In 2011 is er een lichte terugval. Dit brengt het totaal op 259 opgeruimde tanks.
De volgende campagne is gepland in het voorjaar 2012.

Tankslag	Datum	Aantal geneutraliseerde tanks
1	november 2004	62
2	juni 2005	33
2bis	november 2005	13
3	juni 2006	15
4	juni 2007	26
5	juni 2008	11
6	juni 2009	37
7	juni 2010	36
8	juni 2011	26
TOTAAL:		**259**

2. Behaag Mortsel:

Sinds 1996 wordt jaarlijks in de herfst een "behaagactie" in samenwerking met "Natuurpunt" georganiseerd. Het doel hiervan is meer streekeigen groen in de stedelijke omgeving aan te planten.

In 2011 werd de beukenhaag terug opgenomen in het aanbod. Hierdoor veerde de verkoop terug op tot op het niveau van voor 2010.

De totale verkoop in 2011 bedroeg 2061 planten, een equivalent voor 543 meter hagen. Deze planten werden verdeeld aan 43 gezinnen.

Overzicht van de verkoop van klimplanten:

klimplant	aantal planten										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bosrank	31	4	3	2	2	/	11	16	2	9	3
Wilde kamperfoelie	41	8	11	14	5	/	15	30	12	11	17
Klimhortentia	40	16	17	/	/	/	/	/	/	/	/
Wilde hop	17	17	7	3	3	/	4	5	7	12	10
Wilde wingerd	47	16	32	/	/	/	/	/	/	/	/
TOTAAL:	**176**	**61**	**70**	**19**	**10**	**/**	**30**	**51**	**21**	**32**	**30**
Aantal klanten:	41	28	19	8	4	/	11	14	10	10	10

Overzicht van de verkoop van haagplanten en bomen:

pakket	aantal pakketten													
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Houtkant	6	5	6	2	3	2	2	17	2	1	0	0	3	0
Houtkant natte gronden	5	2	8	1	2	1	3	20	4	3	1	0	1	0
Geschoren doornloze haag	10	4	12	14	8	0	9	5	2	2	8	1	11	5
Doornhaag	12	20	5	12	1	6	9	6	4	6	15	3	6	6
Bloesem-en bessenhaag	18	23	25	15	7	6	15	14	6	5	9	4	7	6
Veldesdoornhaag	-	1	0	1	0	0	3	1	1	2	9	3	1	2
Haagbeukenhaag	24	34	29	29	16	10	13	16	18	7	16	11	16	10
Meidoornhaag	-	8	5	5	3	5	3	7	0	3	3	7	2	0
Beukenhaag	-	47	110	70	64	83	41	34	46	65	57	59	-	45
Sneukelbosje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	5
Vogelbosje	13	22	12	11	8	8	6	9	21	6	11	2	4	6
Taxus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11
Knotwilg	20	30	6	4	0	2	5	13	2	1	36	1	11	15
Wilde appel	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Steeliep	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-
Mispel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	1	-
Veldesdoorn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-
Notelaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3	-	-
Kweepeer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3
Winterlinde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
TOTAAL:	**108**	**196**	**218**	**164**	**112**	**123**	**109**	**142**	**108**	**105**	**170**	**95**	**66**	**144**
Aantal klanten:	?	62	63	59	44	42	43	62	40	45	53	37	25	43
Totaal aantal planten:	2600	3840	4938	3791	2623	2942	2438	2630	2243	2364	3086	2243	1280	2061
Aantal meter haag geplant:	703	1114	1494	1047	733	786	759	1185	750	690	885	579	418	543
Gemengde pakketten	27%	46%	32%	34%	26%	19%	52%	41%	39%	24%	52%	11%	64%	15%
Pakketten van één soort	73%	54%	68%	66%	74%	81%	48%	59%	61%	76%	48%	89%	36%	85%

3. Kippenactie:

Met de verkoop van kippen wil de milieuraad een bijdrage leveren in de beperking van de GFT-afval.
De verkoop in 2011 was aan de lage kant. Slechts 18 gezinnen kozen ervoor hun gezin uit te breiden.

	aantal kippen	aantal klanten
2002	110	29
2003	109	27
2004	120	28
2005	94	29
2009	185	50
2010	79	27
2011	50	18

4. Asbest:

Asbest in en om de woning is een probleem dat voor de burger vaak ongekend is en waarmee ze geen raad weten.

De Mortselse milieuraad biedt sinds het najaar 2009 goedkope asbestanalysen en gratis asbestinventarisaties aan. Sensibiliseren moet immers hand in hand gaan met het aanbieden van concrete hulp.

In 2011 waren er een 20-tal analyseaanvragen. Deze aanvraag wordt meestal aangevuld met een informatiemoment op de werf.
De aanvragen hadden meestal betrekking op plaasterisolatie, een materiaal dat herkend was dankzij de recente publicaties in Mortsel Info.

Het grootste acuut probleem vormt de plaasterisolatie van centrale verwarmingsbuizen. Dit (oud) materiaal in kelders was vaak in slechte toestand zodat er stof uit vrijkomt. Bij 1 op 3 installaties bleek het materiaal niet-hechtgebonden asbest te bevatten.

5. Actie ongeadresseerd reclamedrukwerk:

De actie ”ongeadresseerd reclamedrukwerk” met klevers van de milieuraad wordt stopgezet omdat het stadsbestuur de (gratis) klevers van IGEAN gaat promoten (de klevers van de milieuraad zijn duurder in productie).

b. <u>Andere initiatieven:</u>

1. Regio-milieuraad:

De milieuraden van de gemeenten Antwerpen, Boechout, Edegem, Hove, Kontich en Mortsel hebben een informele overlegstructuur op niveau van voorzitters en secretarissen.
In 2011 is dit overlegorgaan niet samengekomen.

2. Energiemeters:

Sinds eind september 2003 beschikt de milieuraad over 3 sets van 2 energiemeters.
In 2011 werden er nog 6 aangekocht om de versleten exemplaren te vervangen.
Deze kunnen nog steeds voor een maand uitgeleend worden aan de infobalie van de technische dienst.

3. Fiets- en wandelroutes:

Ondanks de hoge graad van verstedelijking, is het best mogelijk om mooie fiets- en wandeltochten te maken binnen de stad.
De milieuraad heeft in 2003 een tweetal routes door het Mortselse groen uitgestippeld. In 2005 werd het traject van de wandelroute aangepast omdat ze over een stukje privéterrein liep.
De wegbeschrijvingen kunnen afgehaald worden op de infodienst van het stadhuis of gedownload worden op de website van de Mortselse milieuraad.
De milieuraad pleit er al meerdere jaren voor de routes te bebakenen én nieuwe te ontwikkelen. Het stadsbestuur volgt hierin de milieuraad tot nu toe nog niet.

12. Vertegenwoordiging in andere overlegorganen

a. Burenraad Agfa-Gevaert:

De burenraad Agfa-Gevaert kwam samen op 15/2/2011.

Dit stond er op de agenda:
- burenklachten
- toestand bodem site Gevaert 1
- hergebruik afvalwater
- warmtekrachtkoppeling
- diverse

b. Overlegcomité luchthaven Antwerpen:

In de nieuwe milieuvergunning van de luchthaven Deurne is de verplichting opgenomen om een overlegorgaan op te richten met de omwonenden (buurgemeenten + Boechout) dat tweemaal per jaar samenkomt.

In dit overlegcomité is de Mortselse milieuraad ook vertegenwoordigd door Marc Tobback.

Op elke vergadering komen volgende punten aan bod:
- Bespreking van het klachtenregister en het gegeven gevolg aan de klachten.
- Bespreking van het overzicht van de uitzonderlijk uitgevoerde nachtvluchten.

In de vergadering van midden het jaar worden de geluidscontouren en analyseresultaten van het geluidsmeetnet besproken.

Er was een bijeenkomst op 26/6/2011. De vergadering van december wordt verschoven naar januari 2012.

c. Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening:

De milieuraad heeft een vertegenwoordiger in de Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening.

Jan Desmyter is bij de wedersamenstelling einde 2007 opnieuw aangenomen als effectief lid van de GECORO.

In 2011 heeft de GECORO voornamelijk vergaderd over de nieuwe RUP's.

d. Verenigingenplatform Culturele Raad Mortsel en Overlegorgaan adviesraden Mortsel:

Het overlegorgaan adviesraden Mortsel bestaat uit vertegenwoordigers van alle adviesraden met het oog op de bespreking van overkoepelende adviezen. Ivo Iven vertegenwoordigt de milieuraad in dit orgaan.

Dit overlegorganen zijn is in 2011 enkele malen samengekomen.

De onderlinge samenwerking tussen de verschillende Mortselse adviesraden is voor verbetering vatbaar. Het overlegorgaan van de adviesraden vergadert in de praktijk enkel rond projectsubsidies en erkenning van verenigingen. Ook zijn in dit overlegorgaan slechts een beperkt aantal adviesraden aanwezig.
Met AWM, GECORO en GROS is er een goede interactie. Met de andere adviesraden ligt samenwerken moeilijker, ondanks dat de activiteiten van de milieuraad raakpunten heeft met hun werking.
De milieuraad stuurt wel systematisch alle adviezen en verslagen door naar de andere Mortselse adviesraden.

e. Adviesraad Wonen Mortsel:

De stedelijke Adviesraad Wonen Mortsel (AWM) is een advies-, inspraak-, en overlegorgaan dat in november 2007 opgericht werd.
Het heeft volgende doelstellingen:
- op vraag van het stadsbestuur of op eigen initiatief adviezen uitbrengen over het gemeentelijk woonbeleid
- de inspraak van buurtbewoners stimuleren en bevorderen.
- het overleg tussen maatschappijen, verenigingen, bonden en besturen tot stand brengen.

Ivo Iven zetelt namens de milieuraad in dit adviesorgaan.

De goede samenwerking tussen de milieuraad en de AWM dient zeker vermeld te worden.

13. Zelfevaluatie op basis van een enquête

Om de werking van een milieuraad te evalueren is het handig wanneer men een beroep kan doen op een aantal maatstaven.

Er bestaan enkele algemene aanbevelingen die hun waarde hebben en van toepassing zijn voor de meeste milieuraden. Denk aan de bepalingen van de Samenwerkingsovereenkomst over de samenstelling van de raad, frequentie van vergaderen, de aanwezigheid van een huishoudelijk reglement, enzovoort.

Tandem (www.tandemweb.be) heeft in 2004 geprobeerd om die maatstaven in een zelfevaluatietest te gieten. Aan de leden en de deelnemers van de milieuraad wordt jaarlijks gevraagd deze test nogmaals in te vullen om de werking over de jaren op te kunnen volgen.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
aantal antwoordformulieren	12	14	13	9	10	12	5	8
responsgraad	60%	52%	62%	56%	56%	58%	33%	53%

Samenvatting van de scores:

(er kan een score gegeven worden tussen 0 = niet akkoord en 5 = helemaal akkoord)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
relatie milieuraad - overheid	***71%***	***59%***	***56%***	***67%***	***63%***	***59%***	***62%***	***63%***
De milieuraad ondervindt weinig tot geen politieke druk. Het gemeentebestuur respecteert onze onafhankelijkheid. De raad moet niet bevreesd zijn dat een negatief advies een negatieve weerslag zal hebben op de relaties met het gemeentebestuur of op de werkingsmiddelen.	3,9	3,1	3,7	4,1	3,6	3,8	4,2	4,1
De Milieuraad kan meestal in een vroeg stadium van de besluitvorming adviseren. Er wordt niet gewacht tot het besluit helemaal klaar is. De Milieuraad mag zich geregeld uitspreken over plannen en ideeën.	2,8	1,6	2,4	2,9	2,7	2,5	3,4	3,1
Je krijgt de ruimte, het budget en de administratieve ondersteuning om eigen initiatieven te ontwikkelen.	3,7	3,6	3,9	3,7	4,0	3,8	4,0	3,7
De schepen van milieu is meestal aanwezig.	3,7	2,6	0,7	2,2	1,9	1,8	1,2	1,2
Ambtenaren van de administratie zijn bereid uitleg te komen geven.	4,1	4,0	4,0	3,9	3,8	3,5	3,6	3,8
De impact op het gemeentelijk milieubeleid kan bevredigend genoemd worden. Adviezen van de milieuraad worden serieus genomen, bij niet-navolging wordt er meestal ook duidelijk gecommuniceerd waarom.	3,3	2,7	2,3	3,3	2,8	2,3	2,2	2,8
samenstelling en organisatie	***81%***	***77%***	***81%***	***80%***	***79%***	***79%***	***82%***	***86%***
Alle geledingen van de bevolking zijn vertegenwoordigd in de milieuraad (jong en oud, middenstander, landbouwer, jager, cultuurminnaar, geïnteresseerde burger, milieu- en natuurverenigingen...).	1,5	1,9	1,9	1,6	1,7	1,7	1,2	2,0
De uitnodigingen voor de algemene vergadering worden tijdig verstuurd.	4,8	4,4	4,5	4,3	4,6	4,9	5,0	4,9
Vertegenwoordigers van politieke partijen, gemeentepersoneel of leden van de gemeenteraad zijn uitgesloten van stemrecht.	4,8	4,4	4,6	5,0	4,8	4,8	5,0	5,0
De raad komt voldoende samen om behoorlijk te functioneren.	4,7	4,5	4,5	4,8	4,7	4,6	4,4	4,9
De milieuraad beschikt over een goed huishoudelijk reglement.	4,6	4,3	4,6	4,3	4,3	4,2	5,0	4,8
De adviezen worden gecommuniceerd naar een breder publiek, vb. via ledenbladen van verenigingen, gemeentelijk infoblad, website,...	4,0	3,6	4,1	3,6	3,7	3,7	4,0	4,3
in de vergadering - vergaderstijl	***80%***	***71%***	***73%***	***73%***	***71%***	***79%***	***85%***	***79%***
Iedereen kan bijdragen tot de discussie.	4,8	4,7	4,7	4,4	4,5	4,9	4,8	4,7
De voorzitter probeert steeds tot een werkbare consensus te komen.	4,3	4,1	3,8	4,2	4,0	4,1	4,6	4,1
De discussies worden efficiënt geleid en de vergadering begint en eindigt op tijd.	3,3	3,4	3,6	2,8	2,3	3,7	3,8	3,6
De meeste aanwezigen hebben voeling met hun achterban. Ze hebben cruciale vragen binnen hun geleding doorgenomen. Ze verkondigen niet enkel hun eigen mening.	3,0	2,5	2,6	2,6	2,1	2,9	3,2	3,3
Af en toe wordt er een externe expert betrokken bij de vergaderingen van de milieuraad, bijvoorbeeld als de besproken materie heel technisch is.	4,6	3,6	3,9	3,2	3,6	4,1	4,4	4,0
Op vrijwel elke bijeenkomst is minstens 1 van de 3 aanwezige leden een vertegenwoordiger van de milieu- en natuurbeweging.	4,3	3,6	3,4	4,4	4,0	4,1	5,0	4,3
Je krijgt voldoende uitleg en achtergrondinformatie over de behandelde onderwerpen. Je moet een dossier geen uren bestuderen om het te begrijpen.	4,1	3,4	3,8	3,9	4,1	3,6	4,2	3,7
Beide geslachten zijn steeds vertegenwoordigd door minstens een derde van de stemgerechtigde leden.	3,7	3,0	3,2	3,6	4,0	4,3	4,0	3,7
Eindscore:	***78%***	***69%***	***70%***	***73%***	***71%***	***73%***	***77%***	***76,1***

Ter info – beoordeling van de resultaten:

- Is het eindresultaat minder dan 60%, dan is er (heel) dringend werk aan de winkel!
- Behaalt men een score tussen 60 en 80%, dan zit de werking goed, al kan er hier en daar waarschijnlijk nog wel iets verbeteren.
- Een score hoger dan 80% wijst op een (nagenoeg) perfecte werking. Houden zo!

Bespreking:

- De responsgraad voor 2011 is terug op een normaal peil..
- Globaal gezien ligt de score voor 2011 op hetzelfde niveau als de vijf voorgaande jaren.
- De relatie milieuraad - overheid die in 2007 sterk verbeterd is blijft de laatste jaren terug te slabakken.
  De vrijheid die de milieuraad krijgt om onafhankelijk haar adviesfunctie te vervullen wordt erkend maar de impact van de adviesfunctie staat op het laagste punt ooit.
  De score voor het punt “aanwezigheid van de schepen van milieu” weegt weerom op het resultaat van de sectie “relatie milieuraad – overheid”.
- De invalshoek "samenstelling en organisatie" scoort zeer goed, behalve het gekende probleem van de slechte vertegenwoordiging van de verschillende maatschappelijke geledingen in de raad.
  Dit maakt ook dat de voeling van de milieuraadsleden met hun achterban bij het thema "in de vergadering - vergaderstijl " minder scoort..
- Bij de klasse "in de vergadering - vergaderstijl ", lijkt de niet zo goede vergaderstijl nog steeds voor verbetering vatbaar. Men is van oordeel dat de discussies de laatste jaren efficiënter geleid worden.
  De discussies blijken wel vruchtbaar te zijn, want bijna iedereen is van oordeel dat ze uitmonden in breed gedragen standpunten.
  Anderzijds wordt de mogelijkheid om door iedereen aan de discussie deel te nemen als erg positief ervaren.
  De moeilijkheidsgraad van de discussies werd in 2011 terug als hoog ervaren, wat verklaard kan worden door de meer technische dossiers rond ruimtelijke ordening.
- Het onderdeel “relatie milieuraad – overheid” scoort nog steeds duidelijk minder dan de thema's "samenstelling en organisatie" en "in de vergadering - vergaderstijl ".
  Ondanks de globaal goede score van 77%, moeten we bij het besluit van voorgaande jaren blijven: er moet door iedereen gewerkt worden aan de punten uit het thema "relatie milieuraad - overheid".

14. Globale evaluatie van de werking van de milieuraad

Structuur en werking van de milieuraad

In tegenstelling tot andere adviesraden heeft de milieuraad een open structuur. De raad werkt enkel met personen die op vrijwillige wijze deelnemen aan de activiteiten. Dit is óók het geval voor de afgevaardigden van de verschillende doelgroepen.

Buurgemeenten, studiediensten, maar ook leden en deelnemers, reageren positief op deze werkingsstructuur en hebben lovende commentaren over de openheid, de transparantie en de dynamische wijze waarop ingespeeld wordt op de diverse thema's. Ook de acties en initiatieven, de zichtbaarheid op het internet en de externe communicatie dragen bij tot de goede naam van de Mortselse milieuraad.

De open structuur staat mee borg voor de motivatie van de deelnemers en draagt bij tot de onafhankelijkheid van de adviezen. Anderzijds heeft deze samenstelling als nadeel dat de representativiteit van de leden door sommigen in twijfel getrokken wordt.

De milieuraad stelt adviezen op uitgaande van het algemeen belang. De adviezen zijn niet gekleurd door de persoonlijke belangen van individuele leden (de voorzitter en secretaris zien hier op toe) en worden opgesteld met de beschikbare kennis en achtergrond van de (aanwezige) leden.

De vergaderfrequentie van één keer per maand vergt een belangrijke inspanning van leden en bestuur. Het gevoel overheerst dat deze frequentie noodzakelijk is om de stedelijke milieuproblematiek goed, diepgaand en kort op de bal op te volgen. In het recente verleden werd de milieuraad vaak met een te overladen agenda geconfronteerd. In 2011 is de milieuraad er echter meestal terug in geslaagd de vergaderingen binnen het voorziene tijdsschema van 2 uur af te werken.

De vergaderingen van de milieuraad staan zoals hierboven gesteld open voor alle burgers. Om de bredere bevolking te bereiken, wordt er intensief gewerkt aan de externe communicatie. Het succes van deze inspanningen blijft echter beperkt tot de "open milieuraden" die steeds veel belangstelling opwekken bij de inwoners. Op deze "open milieuraden" worden externe sprekers uitgenodigd en specifieke thema's verder uitgediept.

Deelnemers en thema's in 2011

Op het vlak van de aanwezigheid van de diverse betrokken maatschappelijke geledingen is en blijft er verbetering mogelijk. Bepaalde verenigingen of instanties hebben immers geen vertegenwoordiging.
De evenwichtige aanwezigheid van (in de milieuraad stemgerechtigde) mannen en vrouwen bleek in 2012 gewaarborgd te zijn.

Het aantal belangstellenden voor de vergaderingen daalde de laatste jaren. De gemiddelde leeftijd van de leden steeg. Een pasklare oplossing om de milieuraad te verjongen en te verbreden is nog niet gevonden. Zoals hoger gemeld vormen de "open milieuraden" hierop wel een uitzondering.

Ook het motiveren van de bestaande leden is een belangrijk aandachtspunt. De belangrijkste factoren die kunnen leiden tot engagement, zijn aanwezig in de milieuraad: autonomie, competentie en verbondenheid. De essentiële elementen om vrijwilligers dan weer aan boord te houden zijn: waardering, erkenning én tastbare resultaten van het werk. De zelfevaluatie geeft in dit kader aan waar een belangrijk knelpunt zit: De leden hebben het gevoel te weinig impact te hebben op het beleid. De te late respons op adviezen en de beperkte aanwezigheid of betrokkenheid van het beleid op en bij de milieuraad draagt bij tot dit gevoel.

De Mortselse milieuraad beschikt over een website (http://www.milieuraadmortsel.be), waarop alle informatie die beschikbaar is binnen de milieuraad "à la minute" gepubliceerd wordt. De site wordt behoorlijk bezocht en krijgt positieve kritiek..

Interactie met het beleid

De milieuraad moet uiteraard vanuit het beleid ook de kans krijgen om haar rol ten volle te kunnen spelen. In die zin is het uiteraard opportuun de raad vroeg genoeg in het beleidsproces te betrekken. Met het nieuwe protocol voor informatiemomenten tijdens het opstellen van RUP's lijkt dit gunstig te evolueren. De adviezen van de milieuraad kunnen een meerwaarde betekenen voor het stadsbestuur.

De adviezen over voorontwerpen van RUP's hebben effectief geleid tot bijsturingen van de plannen.

De milieuraad streeft er naar een bron te zijn van nieuwe ideeën en expertise aan te bieden over vele dossiers. De milieuraad kan ook als een klankbord en forum dienen voor maatschappelijke discussie over beleidsmaatregelen die in de steigers staan. Onder gecontroleerde omstandigheden kunnen beleidsmaatregelen aan een gemotiveerd publiek voorgelegd worden. Van deze mogelijkheid wordt in de ogen van de leden nog te weinig gebruik gemaakt door het stadsbestuur.

De milieuraad wil zich open en constructief opstellen, en dus niet tegen, maar samen met het beleid. Uitgaande van objectieve en wetenschappelijk onderbouwde gegevens en een realistisch wereldbeeld waarin plaats is voor nuance, gaat de milieuraad actief op zoek naar win-winsituaties. Moeilijke thema's worden niet uit de weg gegaan. Meningsverschillen zijn er dus ongetwijfeld. Het streefdoel is echter consensusadviezen uit te brengen.

Thema's voor 2012

Naar 2012 kunnen volgende doelstellingen en/of acties vastgelegd worden:
- Trage wegen: opvolging van het beleid.
- Mobiliteit en milieu-impact in Mortsel
- Duurzame ruimtelijke ordening, met onder meer de opvolging van de nieuwe RUP's.
- Volgehouden aandacht voor de actualisatie van de gemeentelijke voorschriften betreffende bouwen en verbouwen.
- De stookolietankactie verder organiseren.
- De initiatieven rond asbest volhouden.
- De herhaling van bestaande succesvolle acties zoals de behaag- en nestkastenactie.
- Milieudebat naar aanleiding van de verkiezingen van oktober 2012
- Terug organiseren van "open milieuraden" / infovergaderingen rond diverse thema's

Woord van dank

Tot slot willen we alle leden van de milieuraad danken voor hun inzet in 2011, en in het bijzonder de leden en deelnemers die in hun vrije tijd meegewerkt hebben om de verschillende acties vlot te laten verlopen en ze zo tot een goed einde te brengen.

J. Desmyter	M. Tobback
Voorzitter	Secretaris

15. Bijlagen:

a. Bijlage 1: Detail inkomsten en uitgaven voor werking milieuraad

Nr	Datum	Categorie	Omschrijving	Bedrag	Balans
	31/12/2010		startbedrag		1.233,70
75	1/01/2011	intresten 2010	Intresten:	1,50	1235,20
1	6/01/2011	asbestanalyse	Acties: asbest (analysen)	27,00	1262,20
2	11/01/2011	aankoop kippen klant 1	Acties: kippenactie	7,00	1269,20
3	19/01/2011	knabbels nieuwjaarsdrink	Werkingskosten: bureelkosten	-5,31	1263,89
4	24/01/2011	inbinden jaarverslag	Werkingskosten: bureelkosten	-37,89	1226,00
5	1/02/2011	kippenactie klant 3	Acties: kippenactie	14,00	1240,00
6	8/02/2011	kippenactie klant 8	Acties: kippenactie	28,00	1268,00
7	14/02/2011	onkostennota spreker	NME: sensibilisatie	-125,00	1143,00
8	16/02/2011	kippenactie klant 9	Acties: kippenactie	14,00	1157,00
9	21/02/2011	kippenactie klant 10	Acties: kippenactie	21,00	1178,00
10	28/02/2011	kippenactie klant 2	Acties: kippenactie	14,00	1192,00
11a	1/03/2011	kippenactie klant 11	Acties: kippenactie	28,00	1220,00
11b	1/03/2011	kippenactie klant 12	Acties: kippenactie	35,00	1255,00
11c	2/03/2011	kippenactie klant 5	Acties: kippenactie	14,00	1269,00
12a	2/03/2011	kippenactie klant 4	Acties: kippenactie	28,00	1297,00
12b	3/03/2011	kippenactie klant 15	Acties: kippenactie	14,00	1311,00
13	3/03/2011	kippenactie klant 14	Acties: kippenactie	21,00	1332,00
14a	4/03/2011	toelage 2011	Werkingsmiddelen stad:	1240,00	2572,00
14b	4/03/2011	kippenactie klant 16	Acties: kippenactie	42,00	2614,00
15a	7/03/2011	kippenactie klant 18	Acties: kippenactie	14,00	2628,00
16	8/03/2011	kippenactie klant 7	Acties: kippenactie	14,00	2642,00
17	10/03/2011	kippenactie klant 13	Acties: kippenactie	7,00	2649,00
18	22/03/2011	kippenactie klant 6	Acties: kippenactie	14,00	2663,00
19	30/03/2011	kippenactie klant 17	Acties: kippenactie	21,00	2684,00
20	8/04/2011	asbestanalyse 55	Acties: asbest (analysen)	27,00	2711,00
21	11/04/2011	asbestanalyse 54	Acties: asbest (analysen)	27,00	2738,00
22	4/05/2011	asbestanalyse 42	Acties: asbest (analysen)	27,00	2765,00
23	9/05/2011	graan kippenactie	Acties: kippenactie	-24,56	2740,44
24	10/05/2011	asbestanalyse 57	Acties: asbest (analysen)	27,00	2767,44
25	16/05/2011	aankoop kippen	Acties: kippenactie	-350,00	2417,44
26	20/06/2011	aankoop energiemeters	werkingskosten: sensibilisatie	-95,42	2322,02
27a	21/06/2011	losse verkoop 4 nestkastjes	Acties: nestkastenactie	20,00	2342,02
27b	21/06/2011	asbestanalysen	Acties: asbest (analysen)	-79,86	2262,16
28	27/06/2011	domeinnaam	werkingskosten: website	-26,24	2235,92
29	8/08/2011	asbestanalysen	Acties: asbest (analysen)	-79,86	2156,06
30	2/09/2011	behaag klant 11	Acties: behaagactie	38,00	2194,06
31	5/09/2011	behaag klant 7	Acties: behaagactie	15,00	2209,06
32a	7/09/2011	behaag klant 9	Acties: behaagactie	36,00	2245,06
32b	7/09/2011	behaag klant 18	Acties: behaagactie	18,00	2263,06
33	9/09/2011	asbestanalyse 63	Acties: asbest (analysen)	27,00	2290,06
34a	12/09/2011	behaag klant 6	Acties: behaagactie	35,00	2325,06
34b	12/09/2011	behaag klant 12	Acties: behaagactie	27,50	2352,56
35	14/09/2011	behaag klant 2	Acties: behaagactie	6,00	2358,56
36	19/09/2011	behaag klant 13	Acties: behaagactie	10,00	2368,56
37a	20/09/2011	behaag klant 14	Acties: behaagactie	18,00	2386,56
37b	20/09/2011	behaag klant 8	Acties: behaagactie	18,00	2404,56
38	27/09/2011	behaag klant 15	Acties: behaagactie	30,00	2434,56
39	29/09/2011	behaag klant 1	Acties: behaagactie	18,00	2452,56
40	30/09/2011	behaag klant 5	Acties: behaagactie	12,00	2464,56
41	3/10/2011	behaag klant 17	Acties: behaagactie	5,00	2469,56
42	4/10/2011	behaag klant 18	Acties: behaagactie	72,00	2541,56
43	5/10/2011	behaag klant 16	Acties: behaagactie	18,00	2559,56
44a	6/10/2011	behaag klant 26	Acties: behaagactie	45,00	2604,56
44b	6/10/2011	behaag klant 25	Acties: behaagactie	15,00	2619,56
45	11/10/2011	behaag klant 3	Acties: behaagactie	36,00	2655,56
46	12/10/2011	behaag klant 22	Acties: behaagactie	132,00	2787,56

Nr	Datum	Categorie	Omschrijving	Bedrag	Balans
47	14/10/2011	behaag klant 32	Acties: behaagactie	15,00	2802,56
48a	17/10/2011	onkostennota spreker	NME: sensibilisatie	-125,00	2677,56
48b	17/10/2011	behaag klant 21	Acties: behaagactie	10,00	2687,56
49	18/10/2011	behaag klant 33	Acties: behaagactie	36,00	2723,56
50a	19/10/2011	behaag klant 34	Acties: behaagactie	162,00	2885,56
50b	19/10/2011	behaag klant 19	Acties: behaagactie	10,00	2895,56
50c	19/10/2011	behaag klant 29	Acties: behaagactie	22,00	2917,56
51a	20/10/2011	behaag klant 45	Acties: behaagactie	45,00	2962,56
51b	20/10/2011	behaag klant 46	Acties: behaagactie	72,00	3034,56
51c	20/10/2011	behaag klant 38	Acties: behaagactie	36,00	3070,56
51d	20/10/2011	behaag klant 39	Acties: behaagactie	45,00	3115,56
52a	21/10/2011	behaag klant 27	Acties: behaagactie	25,00	3140,56
52b	21/10/2011	behaag klant 20	Acties: behaagactie	6,00	3146,56
52c	21/10/2011	behaag klant 23	Acties: behaagactie	3,00	3149,56
52d	21/10/2011	behaag klant 40	Acties: behaagactie	18,00	3167,56
53a	24/10/2011	behaag klant 48	Acties: behaagactie	30,00	3197,56
53b	24/10/2011	behaag klant 47	Acties: behaagactie	3,00	3200,56
53c	24/10/2011	behaag klant 43	Acties: behaagactie	19,00	3219,56
53d	24/10/2011	behaag klant 36	Acties: behaagactie	139,00	3358,56
53e	24/10/2011	behaag klant 35	Acties: behaagactie	18,00	3376,56
54	25/10/2011	behaag klant 41	Acties: behaagactie	39,00	3415,56
55	26/10/2011	behaag klant 49	Acties: behaagactie	6,00	3421,56
56a	27/10/2011	behaag klant 46	Acties: behaagactie	54,00	3475,56
56b	27/10/2011	behaag klant 44	Acties: behaagactie	12,00	3487,56
57	31/10/2011	behaag klant 31	Acties: behaagactie	45,00	3532,56
58a	2/11/2011	toner	Werkingskosten: bureelkosten	-89,00	3443,56
58b	2/11/2011	aankoop nestkastjes	Acties: nestkastenactie	15,00	3458,56
58c	2/11/2011	aankoop haagplanten	Acties: behaagactie	-1608,50	1850,06
58d	2/11/2011	behaag klant 30	Acties: behaagactie	31,00	1881,06
59a	3/11/2011	behaag klant 45	Acties: behaagactie	12,00	1893,06
59b	3/11/2011	asbestanalyse 60	Acties: asbest (analysen)	27,00	1920,06
59c	3/11/2011	behaag klant 10	Acties: behaagactie	35,00	1955,06
60a	4/11/2011	behaag klant 42	Acties: behaagactie	36,00	1991,06
60b	4/11/2011	behaag klant 24	Acties: behaagactie	20,00	2011,06
61	8/11/2011	behaag klant 39	Acties: behaagactie	45,00	2056,06
62	9/11/2011	asbestanalyse 62	Acties: asbest (analysen)	27,00	2083,06
63	15/11/2011	asbestanalyse 64	Acties: asbest (analysen)	27,00	2110,06
64	21/11/2011	behaag klant 39 - dubbele betaling	Acties: behaagactie	-45,00	2065,06
65	25/11/2011	asbestanalyse 65	Acties: asbest (analysen)	27,00	2092,06
66	28/11/2011	Koffiekoeken	Acties: behaagactie	-8,50	2083,56
67	7/12/2011	asbestanalyse 66	Acties: asbest (analysen)	27,00	2110,56
68a	23/12/2011	losse verkoop 7 nestkastje	Acties: nestkastenactie	38,50	2149,06
68b	23/12/2011	asbestanalysen	Acties: asbest (analysen)	-106,48	2042,58
69	27/12/2011	vensteromslagen en papier	Werkingskosten: bureelkosten	-38,97	2003,61
70	28/12/2011	asbestanalyse 68	Acties: asbest (analysen)	27,00	2030,61

b. Bijlage 2: detail inkomsten en uitgaven project “Op [de] weg!”

Nr	Datum	Categorie	Omschrijving	Bedrag	Balans
	31/12/2010	startbedrag			277,61
1	01/01/2011	intresten	Intresten 2010	0,09	277,70